

מְקוֹר הַמֵּאֵמֶר בְּזֵהָר פִּרְשֵׁת וְאַתְחַנֵּן דָּף רֶסוּ ע"א-ב
חֹמֶר הַפּוּגֶם בְּרִיתוֹ בַּגּוּיָה

עַד דִּהְוּוּ אֲזִלִּי, אָמַר רַבִּי אַבָּא, מָאִי דְכָתִיב, (יִרְמִיָּה ב)
אוֹתִי עָזְבוּ מְקוֹר מַיִם חַיִּים לַחֲצוּב לָהֶם בְּאֵרוֹת
וְגו'. אוֹתִי עָזְבוּ, דָּא הוּא מָאֵן דְּמִשְׁקַר בְּאֵת רְשִׁימָא
קְדִישָׁא. וּבְמָה מִשְׁקַר בֵּיחַ. דְּעֵיִל לִיחַ בְּרִשׁוּתָא
אַחֲרָא, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (מְלָאכִי ב) וּבְעַל בֵּת אֵל גִּכְר,
דְּאֶקְרִי (יִרְמִיָּה ב) בְּאֵרוֹת נְשֻׁבְרִים. דְּהָא עַמּוּן עוֹבְדֵי
עֲבוּדַת כּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת אֶקְרוּ בּוֹרוֹת נְשֻׁבְרִים.

וּדְיִשְׂרָאֵל, אֶקְרִי בְּאֵר מְקוֹר מַיִם חַיִּים, דָּא רְשׁוּתָא
קְדִישָׁא, מְהִימְנוּתָא קְדִישָׁא. וְאֶקְרִי בְּאֵר
מִבּוּעֵי דְמִיּוּן צְלִילָן, נְפָקִין וְנוֹזְלִין מִנָּה, כְּמָה דְאַתְּ
אָמַר (שִׁיר הַשִּׁירִים ד) וְנוֹזְלִים מִן לְבָנוֹן. (מְשַׁלִּי ה) וְנוֹזְלִים מִתּוֹךְ
בְּאֶרֶד. וְכָתִיב (שִׁיר הַשִּׁירִים ד) מַעַיִן גִּנָּים בְּאֵר מַיִם חַיִּים.
סְטָרָא אַחֲרָא אֶקְרִי בְּאֵר נְשֻׁבְרִים. אֲשֶׁר לֹא יִכְלוּ
הַמַּיִם. (ס"א מְדוּג, אֶלָּא הָהוּא וְכו').

תָּא חַוִּי, נִהְרָא דְנָגִיד וְנִפְיָה, אֲשֶׁקִּי לְכָל גִּינְתָא, (ס"א
וְרוּי לְכָל גִּינְתָא) וְרוּי לְכָל אֶתְרָא וְאֶתְרָא, כְּמָה
דְּאוּקִימְנָא, עַד דְּמַלִּי (נ"א דְמַסִּי) לְהָהוּא אֶתְרָא בְּגִנְתָא,
דְּאֶקְרִי בְּאֵר מַיִם חַיִּים. וּמִתְמָן אֶתְזַנּוּ עֵלְאִין וְתַתְּאִין,
(נ"א עֵלְמִין תַּתְּאִין) כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (בְּרַאשִׁית ב) וּמִשָּׁם יִפְרֹד.

עַד שֶׁהָיוּ הוֹלְכִים אָמַר רַבִּי
אַבָּא, מַה זֶה שֶׁכָּתוּב (יִרְמִיָּה ב)
אוֹתִי עָזְבוּ מְקוֹר מַיִם חַיִּים
לַחֲצוּב לָהֶם בְּאֵרוֹת וְגו'? אוֹתִי
עָזְבוּ - זֶהוּ מִי שֶׁמִּשְׁקַר בְּאוֹת
הַרְשָׁם הַקְּדוֹשׁ. וּבְמָה מִשְׁקַר
בוֹ? שֶׁמְכַנְּסוּ בְּרִשׁוֹת אַחֲרָת,
כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (מְלָאכִי ב) וּבְעַל
בֵּת אֵל גִּכְר, שֶׁנִּקְרְאוֹת
בְּאֵרוֹת נְשֻׁבְרִים. שֶׁהָרִי עַמּוּם
עוֹבְדֵי עוֹבְדֵי כּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת
נִקְרְאוּ בּוֹרוֹת נְשֻׁבְרִים.

וְשֶׁל יִשְׂרָאֵל נִקְרְאוֹת בְּאֵר
מְקוֹר מַיִם חַיִּים, זֶה הַרְשׁוֹת
הַקְּדוֹשָׁה, הָאֵמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה,
וְנִקְרְאוֹת בְּאֵר נוֹבְעֵת, שֶׁמֵּי
צְלוּלִים יוֹצְאִים וְנוֹזְלִים
מִמֶּנּוּ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שִׁיר ד)
וְנוֹזְלִים מִן לְבָנוֹן. (מְשַׁלִּי ה)
וְנוֹזְלִים מִתּוֹךְ בְּאֶרֶד. וְכָתוּב
(שִׁיר ד) מַעַיִן גִּנָּים בְּאֵר מַיִם
חַיִּים. הַצֵּד הָאֶחָד נִקְרָא
בְּאֵר נְשֻׁבְרִים אֲשֶׁר לֹא
יִכְלוּ הַמַּיִם. (מְדוּג? אֶלָּא הָהוּא וְכו').

בֵּא וּרְאֵה, נִהָר שֶׁשׁוֹפֵעַ
וּמִרְוֵה לְכָל הַגָּן (וּמִרְוֵה לְכָל הַגָּן) וּמִרְוֵה לְכָל מְקוֹם וּמְקוֹם, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוֹ, עַד שֶׁמְמַלֵּא (שֶׁמְגִיעַ)
אוֹתוֹ מְקוֹם בְּגָן, שֶׁנִּקְרָא בְּאֵר מַיִם חַיִּים. וּמִשָּׁם נִזְוָנִים עֵלְיוֹנִים וְתַתְּוֹנִים (עוֹלָמוֹת תַּחְתּוֹנִים), כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר (בְּרַאשִׁית ב) וּמִשָּׁם יִפְרֹד.

וְכָל אֵינּוֹן סֹטְרִין דְּסֹטֵר שְׂמַאלָא, לָא מְשַׁתְּקִין
 מִתְּהוּא נְבִיעוּ דְּמִיין נְבִיעִין, בְּגִין דְּאֵינּוֹן
 מְסֹטְרָא דְשָׂאֵר עַמּוּן, וְאֶקְרוּ בּוֹרוֹת נְשֻׁבְרִים. וּמֵאן
 דְּמִשְׁקֵר בְּשֵׁמָא (נ"א בְּרִשִׁימָא) קִדְיִשָׁא בְּתֵהוּא סֹטְרָא,
 אֲתִדְבֵק בְּבֵאֲרוֹת נְשֻׁבְרִים אֲשֶׁר לֹא יִכְלוּ הַמַּיִם, וְלֹא
 עֵיילִי לְתַמְּן. וְתֵהוּא דְּזִכִּי לְנִטְרָא לִיהִ, זְכִי לְאֲתִשְׁקִיָּא
 מִתְּהוּא נְבִיעוּ דְּנַחֲלָא (בְּעֵלְמָא דִּין) בְּעֵלְמָא דְּאֲתִי, וְזִכִּי
 דְּאֲתִמְלִי תֵהוּא בְּאֵר עֵלְאָה, לְנַגְדָּא בְּרַכָּאן לְעֵילָא
 וְתַתָּא. וְזַפָּאָה אִיהוּ בְּעֵלְמָא דִּין, וּבְעֵלְמָא דְּאֲתִי, עַל
 דָּא כְּתִיב, (ישעיה נח) וְהָיִיתָ כַּגֵּן רוּהַ וְכַמּוּצָא מֵיָם אֲשֶׁר
 לֹא יִכְזְבוּ מִמּוּ.

וְוִי לְמֵאן דְּמִשְׁקֵר בְּרִשִׁימָא קִדְיִשָׁא, דְּהָא מְשַׁקֵּר (ד)
 בְּשֵׁמָא עֵלְאָה. וְלֹא עוֹד, אֶלְא דְּגָרִים לְהָאִי
 בְּאֵר דְּלֹא אֲתִבְרַכָּא, וְקִרְיָנָן עָלֵיהִ (דברים כב) כִּי הוּצִיא
 שֵׁם רַע עַל בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל. בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל דְּיִקָּא.
 וְאוּקְמִיהִ רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּאֲתֵרִיהִ, מָאן דְּשׂוּי תְּסַקּוּפִי
 מְלִין עַל אֲנַתְתִּיהִ קְדָמִיתָא, וְאַפִּיק עָלָה שׁוּם בִּישׁ,
 כְּמָה דְּאַפִּיק לְעֵילָא, דְּכְתִיב כִּי הוּצִיא שֵׁם רַע עַל
 בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל סִתָּם.

בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל. בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל דְּוָקָא. וּבְאֵרוֹ רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּמַקּוּמוֹ, מִי שְׁשָׁם עַלִּילוֹת דְּבָרִים
 עַל אֲשֶׁתּוֹ הָרֵאשׁוֹנָה וּמוּצִיא עָלֵיהִ שֵׁם רַע - כְּמוֹ שֶׁהוּצִיא לְמַעְלָה, שְׁכָתוּב כִּי הוּצִיא שֵׁם
 רַע עַל בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל סִתָּם.

וְכָל אוֹתָם צְדָדִים שֶׁל צַד
 שְׂמַאל לֹא מְשָׁקִים מֵאוֹתָהּ
 נְבִיעַת הַמַּיִם הַנּוֹבְעִים, מְשׁוּם
 שֶׁהֵם מְצַד שְׂאֵר הָעַמִּים,
 וְנִקְרְאוּ בֵּאֵרֵת נְשֻׁבְרִים. וּמִי
 שְׁמִשְׁקֵר בְּשֵׁם (בְּרִשָׁם) הַקְּדוּשׁ
 בְּאוֹתוֹ צַד, נִדְבֵק בְּבֵאֵרֵת
 נְשֻׁבְרִים אֲשֶׁר לֹא יִכְלוּ
 הַמַּיִם, וְלֹא נִכְנָסִים לְשֵׁם.
 וְאוֹתוֹ שְׁזוּכָה לְשֹׁמֵר אוֹתוֹ,
 זוּכָה לְהִיטֵל מִשְׁקָה מֵאוֹתוֹ
 מִבּוֹעַ שֶׁל הַנַּחַל (בְּעוֹלָם הַזֶּה)
 בְּעוֹלָם הַבָּא, וְזוּכָה
 שֶׁתִּתְּמַלֵּא אוֹתָהּ בְּאֵר עֵלְיוֹנָה
 לְהַשְׁפִּיעַ בְּרָכוֹת לְמַעְלָה
 וּלְמַטָּה. אֲשֶׁרִיו בְּעוֹלָם הַזֶּה
 וּבְעוֹלָם הַבָּא. עַל זֶה כָּתוּב,
 (ישעיה נח) וְהָיִיתָ כַּגֵּן רוּהַ
 וְכַמּוּצָא מֵיָם אֲשֶׁר לֹא יִכְזְבוּ
 מִמּוּ.

אוֹי לְמִי שְׁמִשְׁקֵר בְּרִשָׁם
 הַקְּדוּשׁ, שֶׁהִרִי מְשַׁקֵּר בְּשֵׁם
 הָעֵלְיוֹן, וְלֹא עוֹד, אֶלְא
 שְׁגוּרָם לְבֵּאֵר הַזֹּאת שֶׁלֹּא
 תִּתְּבַרֵךְ, וְקוֹרְאִים עָלָיו (דברים
 כב) כִּי הוּצִיא שֵׁם רַע עַל

וְאֵלֶּיךָ הָא, כִּי הָא דְאָמַר רַבִּי חֵיִיא אָמַר רַבִּי יוֹסִי,
בְּתוּלָה יִרְתָּא שְׁבַע בְּרָכוֹת, דְּאִתְּבְּרָכָא
בְּשִׁבְעַ, בְּגִין דְּבְתוּלַת יִשְׂרָאֵל יִרְתָּא שְׁבַע בְּרָכוֹ, וְעַל
דָּא אִתְקַרֵי בֵּת שְׁבַע.

וְאִנְתָּתָא אַחְרָא, מָאן בְּרָכָאן דִּילָהּ. בְּרָכְתָא דְּבַעֵז
וְרוּת, כְּמָה דְּאִתְּ אָמַר, (דחח ט) וַיֹּאמְרוּ כָּל
הָעָם אֲשֶׁר בְּשַׁעַר וְהַזְקֵנִים עֵדִים יִתְּנוּ יְיָ אֶת וְגו',
דְּיִדְאֵי כְּתוּלָה בְּשִׁבְעָה אִתְּבְּרָכָא, וְלֹא אִתְּתָא אַחְרָא
בְּרִזָּא דָּא.

בְּתוּלָה מִתְּבְּרַכַת בְּשִׁבְעַ, וְלֹא אִשָּׁה אַחְרַת בְּסוּד זֶה.

סֵפֶר אוֹר הַזֹּהָר (עמוד 360)

מבאר מכאן שספר הזהר היה עתיד להיות גנוז, ובאותו זמן יתהנו ממנו העלוינים והם המלאכים עד שיבוא דרא בתראה, שאז יתגלה לתחתונים, ובזכות העוסקים והמטפלים בו יבוא משיח, כי תמלא הארץ דעה את השם בסבתו, אשר זה יהיה סבה קרובה לביאתו...
ואני יהודה בן לאדוני החכם וחסיד רבי יעקב חיט עליו השלום, בהיותי בספרד טעמתי מעט דבש ואורו עיני, ונתתי אל לבי לדרש ולתור בחכמה, והלכתי מחיל אל חיל לאסוף כל מה שימצא מהספר הנזכר [בימיו לא נדפס עדין ספר הזהר, והיה נפוץ בצורת קנטרסים], ואספתי מעט פה ומעט פה עד שרבו הידי בידי מהנמצא ממנו. ואני מאמין אמונה גמורה כי זכות זה עמד לי בכל התלאות הרעות אשר מצאוני בגרוש ספרד, אשר כל שומעם תצלגנה שתי אזניו. (הקדמת רבי יהודה חיט לספרו מנחת יהודה)

– פֶּרֶק כ –

רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי תַלְמִיד מְבַהֵק לְרַבִּי עֲקִיבָא

(א) רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי הָיָה אֶחָד מִן הַתְּנַאִים הַגְּדוֹלִים בְּדוֹר הַשְּׁנִי שְׂאֵחַר חֲרַבְנֵי בֵּית שְׁנִי
רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי, רֵאשׁ הַ"חֲבֵרִיא קַדִּישָׁא" שֶׁהִשְׁתַּתְּפוּ בְּחִבּוּר סֵפֶר הַזֹּהָר הַקְּדוֹשׁ, הָיָה אֶחָד מִן
הַתְּנַאִים הַגְּדוֹלִים בְּדוֹר הַשְּׁנִי שְׂאֵחַר חֲרַבְנֵי בֵּית שְׁנִי, בְּזִמְנֵי גְזֵרוֹת קִשּׁוֹת שֶׁל מַלְכוּת רוּמִי עַל עַם יִשְׂרָאֵל.
שְׂאֵר חֲבֵרֵי הַ"חֲבֵרִיא" הֵם: רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּנֵי, רַבִּי אֲבָא, רַבִּי יְהוּדָה, רַבִּי יוֹסִי בֶר יַעֲקֹב, רַבִּי יִצְחָק,
רַבִּי חֲזַקְיָה בֶר רַב, רַבִּי חֵיִיא, רַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי יוֹסֵא.

(ב) רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי נוֹלַד בְּאַרְצָא יִשְׂרָאֵל בְּמַרוֹן, בְּיוֹם ל"ג בְּעֶמֶר

הַתְּנַא הַדְּגוּל רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי נוֹלַד בְּאַרְצָא יִשְׂרָאֵל, בְּאַרְצָא הַגְּלִיל, וְנֹאסַף עַל עַמּוּי זְמַן וְשִׁבְעַ יָמִים
בְּכַפֵּר מַרוֹן, לֹא הִרְחַק מְעִיר צְפַת, בְּיוֹם ל"ג בְּעֶמֶר.

(ג) רַבִּי שְׁבִי"י הָיָה תַלְמִידוֹ הַמְּבַהֵק שֶׁל הַתְּנַא הַגְּדוֹל רַבִּי עֲקִיבָא.

הָיָה תַלְמִידוֹ הַמְּבַהֵק שֶׁל הַתְּנַא הַגְּדוֹל רַבִּי עֲקִיבָא, שְׂקֵרָא אוֹתוֹ "בְּנִי".
רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי הָיָה מְחַמֵּשֵׁת הַתַּלְמִידִים שֶׁל רַבִּי עֲקִיבָא שֶׁנִּשְׂאָרוּ בְּחַיִּים אַחֲרֵי שְׁמַתוֹ עֲשָׂרִים
וְאַרְבָּעָה אֲלָף תַּלְמִידִים שֶׁל רַבִּי עֲקִיבָא, וְאוֹתָם הַחֲמִשָּׁה תַּלְמִידִים הַעֲמִידוּ וְהַחֲזִיקוּ אֶת הַתּוֹרָה בְּזִמְנֵי
הַקִּשָּׁה הַהוּא. (יְבֻמוֹת דף ס"ב:)

(מעילה דף טז)